

nu seer det, hvad vi skulle have istedetfor den, saa havde jeg stemt imod Udkastet fra Først til Sidst, idetmindste i dets nuværende Stikelse; nu derimod stiller Sagen sig anderledes, efterat vi ere komne saa langt frem i Forhandlingerne, som vi nu ere.

Rindberg: I Anledning af de Bemærkninger, vi nylig have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt's 2den Valgfreds (Tscherning), skal jeg tillade mig at udtale, at, naar det er hans Mening, at det blot gjælder om saa hurtigt som muligt at faae vedtaget en Beslutning, der gaaer ud paa ved den 3die Afstemning at indskrænke Danmarks Riges Grundlov til at gjælde for de særlige Anliggender, og at vi saa derefter kunne beslutte, at Forandringen ikke skal træde i Kraft, da forekommer det mig, at der ligger en Selvmodsigelse i den ene Dag at sige: vi ville have Danmarks Riges Grundlov indskrænket til de særlige Anliggender, uagtet vi have seet det Udkast til en Fællesforfatning, som vi Alle kjende, og den anden Dag at sige: vi ville ikke have, at denne Indskrænkning skal træde i Kraft; vil man altsaa ikke sige Nei til det Første, saa er det urimeligt at sige Nei til det Andet, thi det er i alt Fald kun at udsætte Sagen i en rimeligviis ikke meget lang Tid. Der gives jo saamange Midler for Regjeringen til at faae dannet en Rigsdag, der vil være saa søielig at sige Ja til, at Beslutningen skal træde i Kraft. Dersom vi altsaa virkelig skulle udrette Noget, saa skulle vi allerede paa dette Stadium sige: Nei! vi ville ikke nu affkaffe Danmarks Riges Grundlov, den skal beholde den Udstrækning, som den har, og der maa gives os en ganske anden Sikkerhed, før end vi kunne gjøre det Skridt, som forlanges af os, da vi ellers ville føre vort Fædreland i den største Fordærvelse.

Monrad: Man viser ikke, at man har stor Tillid til Folket, eller den Anskuelse, man forsvare, naar man mener, at det vil være saa let for Regjeringen at faae en sølgende Rigsdag til at tage den modsatte Beslutning af den, man udtaler sig for. Det forekommer mig, at Erfaringen tilstrækkelig

har godtgjort, at naar Noget virkelig strider imod Folkets Overbeviisning, saa kan et Ministerium gjøre sig temmelig megen Umage for at sætte det igjennem og dog møde den bestemteste Modstand hos Folket. Jeg for mit Vedkommende troer, at vi gjøre vel i at vedtage det foreliggende Udkast, ganske saaledes som vi vedtog det i sidste Sæsson. Maaskee vil man sige: ja, men dengang kjendte vi ikke Fællesforfatningen, men dertil svarer jeg: kjendte vi ikke Forordningen af 26de Juli 1854, og havde Ministeriet ikke allerede tildeels sat den i Kraft, og troede vi, at det daværende Ministerium vilde forandre Noget deri? Men hvad gjorde vi da? Uagtet Ministeriet fremkom med et nyt Udkast til Grundlovsforandringen, og meente, at det var ligegyldigt, at der blev spillet et Kar, satte vi os selv i Bevægelse for at tilveiebringe et Middel, hvorved det blev muligt at forandre Forfatningen, idet vi sølte, at dette maatte være aldeles uafhængigt af, hvilke Forfatningsprojecter Ministeriet end maatte have; hvorvidt imidlertid Forandringen skulde indtræde, eller ikke, blev forbeholdt den tilkommende Tid at afgjøre. Det er dette Standpunkt, som vi opgive, dersom vi ikke nu lade Sagen rast og hurtig gaae igjennem, og jeg maa derfor indstændigen tilraade, at det foreliggende Udkast vedtages i uforandret Stikelse.

Rindberg: Det kan ikke være Flertallet af de ærede Herrer, som ere tilstede her i Salen, ubekjendt, hvorledes Folkets Mening angaaende denne Sag er. Det er jo ikke saa længe siden, at vi vare samlede med vore Vælgere, og det er vistnok et ganske almindeligt Forlangende fra deres Side, at de ville vedligeholde de Rettigheder, som de have. Dengang Valgene foregik, kjendte vi ikke det Udkast til en Fællesforfatning, som nu foreligger, og Folket er tilvisse med os blevet overrasket over, at der endogsaa deri er taget en Bestemmelse, som vil gjøre Indskrænkning i Folkets Valgret, og affkøre den allerførste Deel af Befolkningen dens Deeltagelse i denne constitutionelle Rettighed. Det vilde være meget besynderligt, om der var Mange tilstede her i Salen, som ikke ere blevne opmærksomme